

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/225591,Komunikat-w-sprawie-umorzenia-sledztwa.html>
27.02.2026, 15:30

Komunikat w sprawie umorzenia śledztwa

21.07.2025

Lublin, dnia 18 lipca 2025 r.

S 97.2007.Zk

Komunikat

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie informuje, iż w dniu 30 czerwca 2025 r. zostało wydane postanowienie o umorzeniu śledztwa o sygn. S 97.2007.Zk w sprawie pozbawienia wolności Polaków prezentujących poglądy antykomunistyczne i deportacji nie mniejszej niż 11.932 osoby, z terenu ówczesnego województwa wołyńskiego, do więzień i obozów położonych na terenie ZSRR, stwarzającej warunki życia grożące ich biologicznej egzystencji, dokonanych z powodów politycznych przez formację NKWD w latach 1939-1941.

Działając na podstawie art. 131 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego – informuję, że w dniu 30 czerwca 2025 r. umorzono prowadzone za nr S 97.2007.Zk śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznych, będących zarazem zbrodniami przeciwko ludzkości, które polegały na masowych zatrzymaniach i bezprawnych pozbawieniach wolności nie mniej niż 11.932 osób, które prezentowały poglądy antykomunistyczne.

Akcja deportacyjna obywateli polskich przebiegała w trzech etapach: pierwszy miał miejsce w dniu 10 lutego 1940 r., drugi w dniu 13 kwietnia 1940 r. oraz ostatni w dniu 29 czerwca 1940 r. Pierwsza akcja objęła osadników, zarówno wojskowych, jak i cywilnych oraz leśników. Druga deportacja dotknęła rodziny jeńców wojennych z trzech obozów specjalnych – Kozielska, Starobielska i Ostaszkowa, a także rodziny więźniów politycznych z więzień Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi, jak również rodziny wojskowych zbiegłych za granicę. Trzecia objęła tzw. bieżęńców – uciekinierów z terenów polskich okupowanych przez Niemców.

Przeprowadzone przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego akcje miały na celu sowietyzację nowo przyłączonych obwodów Białorusi i Ukrainy. Podejmowane przez władze sowieckie przy pomocy funkcjonariuszy NKWD działania sprowadzały się do aresztowań i deportacji określonych grup ludności. Represjami objęto „społecznie obce”, jak wówczas określano, warstwy ludności: przedstawicieli byłej polskiej administracji, działaczy politycznych, fabrykantów i ziemiaństwo, wojskowych, a zwłaszcza oficerów WP, pracowników służb specjalnych, policjantów, żandarmerię, straż graniczną i leśną oraz cywilnych i wojskowych osadników.

W obozach i więzieniach na terenie ZSRR – wskutek niedostarczania wystarczającej ilości i jakości pożywienia, niedostatecznej opieki medycznej, złych warunków sanitarnych, zmuszania do nadmiernej pracy, nieogrzewania pomieszczeń mieszkalnych i niezapewnienia ciepłej odzieży – panowały warunki bezpośrednio zagrażające biologicznej egzystencji osadzonych tam osób.

W toku zakończonego śledztwa ustalono listę 11.932 osób pokrzywdzonych, deportowanych z terenów ówczesnego województwa wołyńskiego.

Śledztwo zostało umorzone z powodu śmierci ustalonych sprawców i niewykrycia pozostałych.

Jednocześnie informuję, iż osobom pokrzywdzonym przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy i złożenia zażalenia na powyższe postanowienie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy – a mianowicie do Sądu Okręgowego w Lublinie IV Wydziału Karnego.

W tym celu należy – w terminie zawitym 7 dni od dnia ogłoszenia komunikatu na stronach internetowych IPN – zwrócić się do Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie – o nadesłanie odpisu postanowienia o umorzeniu śledztwa.

Wniesienie zażalenia po tym terminie jest bezskuteczne. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa. Korespondencję w tej sprawie prosimy kierować na adres:

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
w Lublinie
20-086 Lublin,
ul. Wodopojna 2

tel. [81 534 59 11](tel:815345911), fax [81 532 16 43](tel:815321643), e-mail: komisja.lublin@ipn.gov.pl

Naczelnik Oddziałowej Komisji
Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu w Lublinie
prokurator
Jacek Nowakowski

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Lublin

Komunikat